

LO
lo@lo.no

Vår sak nr.: Deres ref.: 19/1539 -2 646.2/OLLI

Dato: 01.10.2019

HØRINGSINNSPILL – FORSLAG OM OPNING AV OMRÅDE FOR FORNYBAR ENERGI TIL HAVS OG FORSLAG TIL FORSKRIFT TIL HAVENERGILOVA

NTL – Norsk tjenestemannslag viser til Olje- og energidepartementets høringsnotat datert 2. juli 2019 med vedlegg, og har følgende merknader til forslaget:

NTL er positive til en satsing på flytende havvind selv om teknologien fremdeles er umoden. Vi håper at oppbygging av norsk havteknologikompetanse i olje- og gassnæringen kan gi oss et konkurransefortrinn i utviklingen av vindkraftteknologi til havs.

På samme måte som staten har tilrettelagt for at oljenæringen har kunnet vokse gjennom en aktiv næringspolitikk og reguleringer, må staten legge til rette for framtidssrettede, klimavennlige næringer. Norsk næringspolitikk må bygge videre på det beste av norsk industribygging for å kunne skape nye, grønne næringer. Politikken må videre ha som overordnet mål å bidra til omstilling til et nullutslippssamfunn, og utnytte mulighetene omstillingen gir til verdiskapning og arbeidsplasser.

Flytende havvind kan gi norsk industri et konkurransefortrinn. NTL vil at Norge som havnasjon kan bli ledende i en lønnsom omstilling mot nullutslippssamfunnet. Petroleums- og leverandørindustrien, som har gitt oss enorme rikdommer, er de vi skal stå på skuldrene av. Denne industrien sitter på helt nødvendig kompetanse som trengs i utviklingen av fornybar energi.

Staten må skape trygghet for omstilling, trygghet for virksomhetene og trygghet for enkeltmenneskene. De som står i midten av omstillingen skal ikke måtte ta kostnadene selv, det er fellesskapets ansvar.

NTL mener det derfor må vurderes enda mer generøse støtteordninger og statlige investeringer for å få etablert mer flytende vindkraft. Flytende havvind vil være

langt mindre inngripende enn landbasert vindkraft både når det gjelder biomangfold, kulturminner, reindriftsnæring, urørthet og turisme.

Selv om NTL er positive til utbygging av vindkraft til havs, vil vi understreke at det er behov for omfattende konsekvensutredninger og kartlegginger som sikrer biomangfold, kulturminner og som sikrer at Norge ikke bryter sine forpliktelser etter internasjonale konvensjoner. Det må også tas hensyn til andre næringer, som for eksempel fiskerinæringen.

Det fremgår av kapittel 3 at departementet har prioritert åpning av områder som muliggjør bruk av både flytende og bunnfast teknologi. NTL savner en overordnet vurdering av mulige effekter av vindkraftinstallasjoner på bunnlevende organismer, herunder bunnfisk i berørte områder. NTL mener staten bør være tilbakeholden med å åpne for vindkraft innenfor grunnlinja fordi kystnære vindturbiner kan gi negative effekter for naturopplevelser, kulturminner og biologisk mangfold. På generelt grunnlag ønsker vi at havvindinstallasjoner kan legges lengre til havs hvor vi ikke vil få disse negative konsekvensene i samme grad.

Uavhengig av hvilken teknologi som benyttes, dvs. flytende eller bunnfaste vindmøller, må utplasseringen følges opp med et forskningsprogram finansiert av Olje- og energidepartementet. Formålet må være å følge endringer i naturmangfold (bunnfauna og -flora, fisk og fugl) i områdene rundt installasjonene, og kartlegge eventuelle forskjeller mellom flytende og bunnfaste installasjoner. Havforskningsinstituttet, Miljødirektoratet og NGU bør lede arbeidet og trekke inn andre faglig relevante institusjoner. Ved avvikling av vindkraftinstallasjoner må havbunnen settes tilbake til den tilstanden den var før utbygging.

For Sandskallen-Sørøya Nord vil vi legge stor vekt på at området grenser til Lopp havet verneområde, men at departementet likevel ikke har foreslått verken begrensning i utplasseringsområdet for vindturbiner eller andre avbøtende tiltak. Forholdt til kulturminner, kulturmiljø og landskap må utredes nærmere i dette området da forslaget åpner for etablering av vindkratturbiner tett på land som vil medføre stort potensial for konflikt, herunder også samiske interesser. NTL kan derfor ikke, med det nåværende kunnskapsgrunnlaget, slutte seg til OEDs forslag til utbygging i dette området.

Sørlige Nordsjø II vet vi allerede at inneholder kulturminner. Her befinner det seg sannsynligvis to skipsvrak her, hvorav det ene er «HMS Queen Mary», som ble senket den 31.05.1916 under Jyllandslaget hvor totalt 9000 personer omkom. Dette vraket er automatisk fredet. Det andre skipsvraket er lite kjent.

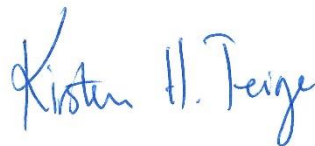
Manglende kunnskap om kulturminner under vann gjelder generelt for alle områdene som foreslås åpnet for vindkraftanlegg til havs, og potensialet for konflikt med kulturminner under vann er stort. Det er behov for kartlegging før eventuelle utbyggingstiltak iverksettes. NTL mener det helt klart må være mulig å legge flytende vindkraft utenfor områdene med skipsvrak og krigskirkegårder.

Utsira-området kan bli konfliktfylt da anlegget er tenkt etablert tettere på land. Blant annet er Utsira fyr fredet, i tillegg til at det er høy tetthet med kulturminner fra alle tidsperioder i dette området. Når det gjelder Utsira Nord vil derfor NTL gå imot åpning for vindkraftutbygging. Hele Utsira- området er dessuten et internasjonalt viktig verneområde under Oslo-Pariskonvensjonen, (konvensjonen om beskyttelse av det marine miljø i det nordøstlige Atlanterhavet) ofte kalt OSPAR-konvensjonen. Denne konvensjonen regulerer internasjonalt samarbeid om beskyttelse av det marine miljøet i det Nordøstlige-atlanterhavsområdet. Området kan etter vår vurdering ikke benyttes til vindkraftformål før det eventuelt foreligger et vedtak i OSPAR om oppheving av vernet. Alternativt må områdene som er omfattet av vernet tas ut av NVEs plan.

Med vennlig hilsen
Norsk Tjenestemannslag

Kjersti Barsok
forbundsleder

Kirsten H. Teige
forbundssekretær